

Інформаційні та інноваційні технології в забезпеченні й організації освітнього процесу: тези доповідей і наукових повідомлень учасників ІХ конференції школи педагогічної майстерності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2015. – 102 с.

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2015

РОЛЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ ДЕРЖАВИ

Проблеми освіти завжди були і залишаються актуальними в будь-якій державі, а в сучасних умовах особливо нагальним стає питання освітянських реформ в Україні.

Новітня стратегія розвитку освіти зумовлена багатьма чинниками і стосується структури, характеру, змісту, організаційно-правових, матеріально-технічних та інших засад організації освітянського процесу. У період інтеграції нашої держави до європейського співтовариства набуває актуальності створення національної системи інновацій та підготовки висококваліфікованих кадрів, основою якої має стати вища школа, що формує соціальний і культурний генофонд держави. Гуманізм, фундаменталізм освіти, її інформатизація, а разом із цим вміння кваліфіковано вирішувати прикладні питання становлять ядро розвитку цивілізованого суспільства.

Головним двигуном будь-якої системи освіти є попит суспільства на освіченість, компетентність, професійність фахівців, отже, вона виступає фундаментом культурного, історичного здоров'я нації, її майбутнього. Зараз в Україні, незважаючи на чисельні труднощі, важку політичну та економічну ситуацію, продовжують діяти великі наукові школи, які в переважній більшості сконцентровані навколо вузів, що отримали статус національних. Їх роль як центрів виробництва інтелектуальних ресурсів постійно зростає. Важливе місце в цьому відводиться появі нової системи конструктивного менеджменту, зокрема, у сфері освіти, який повинен бути здатним забезпечити базову підтримку її реформування.

Однак головним, вважаємо, має стати принципово новий підхід до підготовки кадрів майбутніх фахівців та вчених. Прийнятий нещодавно Закон України "Про освіту" створив підґрунтя для демократизації освітніх процесів, які перш за все передбачають децентралізацію управління освітою, надання права закладам самостійно вирішувати основні питання їх діяльності.

Сучасна Європа, частиною якої намагається стати наша країна, спирається на такі принципи, як рівність перед законом, рівність можливостей, свободу від дискримінації, повноправна участь особистості в житті суспільства. Тому саме система освіти в Україні має дійсно намагатися виховувати в молоді демократичні і моральні цінності, бути толерантними до людей з іншими поглядами, поважати представників інших національностей, їх культуру, традиції. Важливими є вміння вирішувати конфліктні ситуації, здатність до постійного самовдосконалення, формування сучасних знань, вмінь для прийняття необхідних рішень.

Для досягнення цілей євроінтеграції необхідна інноваційна державно-суспільна модель управління системою освіти, яка передбачає переорієнтацію навчального процесу з імперативного, навіть авторитарного, на партнерський тип відносин, коли при творчому комплексному підході враховуються індивідуальні особливості особистості, формуються навички самостійного пошуку інформації, отримання знань, прийняття своєчасних і кваліфікованих рішень.

Для успішного вирішення різноманітних проблем, які виникають на шляху професійного становлення людини, серед яких і проблема мотивації, кожен має прагнути безперервно підвищувати рівень своєї освіченості, кваліфікації, професіоналізму, розуміти їх кореляційну залежність і відображення на якості роботи та її оплаті.

Сьогодні в сучасному інформаційному просторі вища школа є своєрідним виробником інтелектуального капіталу, а тому повинна стати прибутковою сферою, привабливою для інвестування. При цьому в самого виробника має бути більше прав та реальних можливостей для демократичнішого, прозорішого використання зароблених коштів на власне навчання, наукове та матеріально-фінансове забезпечення.

Головною метою освітньої політики має стати визначення механізмів забезпечення всебічного формування особистості, її самореалізації як професіонала, її саморозвитку, а також створення правових, соціально-економічних, політичних, ідеологічних, моральних умов виходу освіти з кризи, формування подальшої освітньої політики.

На національну систему освіти значно впливає всесвітня глобалізація. Інтеграційні процеси дали поштовх розробці стратегії національного розвитку на базі людського потенціалу. Вступ до Європейського Союзу робить нагальним вирішення проблеми адаптації існуючої системи освіти до глобалізації навчальних та наукових зв'язків між країнами.

Так звана інформаційно-комп'ютерна революція кардинально змінює і автоматизує інтелектуальну діяльність. Цей процес впливає на ділову активність, освіту, науку, культуру, побут. Соціальні наслідки цієї революції – поява нового прошарку інтелектуальної еліти, яка є носієм різноманітної інформації. Її особливістю стають високі стандарти якості освіти. У суспільстві формується потреба в фахівцях нових сферах знань. І тільки мобільний, динамічний навчальний заклад може успішно розвиватися в умовах сучасного освітнього простору України.

Нині освіта не може продовжувати виконувати елементарну функцію передачі знань. Необхідно виховувати не тільки носіїв знань, а й творчу особистість, здатну використовувати отриманні знання у відповідній сфері з максимальною користю для суспільства і держави.

Значна увага повинна приділятися змісту та методам навчання, орієнтуючи їх на формування особистої автономії, незалежності і громадської активності.

Якісна освіта – фундамент успішного функціонування держави. Тільки комплексне вирішення нагальних сучасних проблем, що стоять перед освітою, зможе забезпечити її розвиток та допоможе інтегруватися в європейський науковий простір.

В. О. Яремчук, канд. юрид. наук, асист.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

У сучасних умовах вищий навчальний заклад має готувати спеціалістів, які володіють навичками застосування на практиці своїх знань. Ця мета досягається через здійснення